

Î N C H E I E R E

19 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

Sergiu Daguța

examinând cererea depusă de Svetlana Bolgar, în interesele copilului minor Vadim Ceban, cu privire la accelerarea procedurii de judecare a cauzei de contencios administrativ în ordine de recurs, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Bolgar, în interesele copilului minor Vadim Ceban împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și Ministerului Muncii și Protecției Sociale, privind obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 28 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

a c o n s t a t a t :

În data de 18 decembrie 2020 Svetlana Bolgar, în interesele copilului minor Vadim Ceban, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și Ministerului Muncii și Protecției Sociale, privind anularea deciziei nr. 3 din 21 septembrie 2020 prin care Vadim Ceban a fost confirmat în gradul de dizabilitate accentuat pentru perioada de la 01 septembrie 2020 până la 15 aprilie 2029, precum și a deciziei din 11 noiembrie 2020 adoptată în procedura prealabilă și certificatul de încadrare în grad de dizabilitate seria nr. C963529401708, cu obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil privind confirmarea lui Vadim Ceban în gradul de dizabilitate sever de la 01 septembrie 2020, cu eliberarea certificatului de încadrare în grad de dizabilitate corespunzător .

Prin hotărârea din 04 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-au anulat decizia Serviciului de control al determinării gradului de dizabilitate nr. 3 al Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă din 21 septembrie 2020 prin care Vadim Ceban a fost confirmat în gradul de dizabilitate accentuat pentru perioada de la 01 septembrie 2020 până la 15 aprilie 2029, decizia Comisiei de litigii de pe lângă Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale din 11 noiembrie 2020 adoptată în procedura prealabilă și certificatul de încadrare în grad de dizabilitate seria nr. C963529401708. S-a obligat Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă să emită actul administrativ individual favorabil privind confirmarea lui Vadim Ceban în gradul de dizabilitate sever de la 01 septembrie 2020, cu eliberarea certificatului de încadrare în grad de dizabilitate corespunzător.

Nefiind de acord cu hotărârea din 04 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, la 14 iulie 2022 Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă a contestat-o cu apel.

Prin decizia din 28 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și a fost menținută hotărârea din 04 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

La 01 decembrie 2023 Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă a declarat recurs împotriva deciziei din 28 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 16 noiembrie 2023, cauza de contencios administrativ a fost repartizată, în mod automat-aleatoriu, judecătorului Diana Stănilă.

Sedința de judecată pentru examinarea admisibilității recursului depus de Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și Ministerului Muncii și Protecției Sociale a fost fixată pentru data de 26 iunie 2024.

La 12 februarie 2024 Svetlana Bolgar, în interesele copilului minor Vadim Ceban a depus cerere de accelerare a procedurii de examinare a admisibilității recursului, pentru a nu permite încălcarea drepturilor copilului minor, participant la proces, în condițiile în care procesul se desfășoară o perioadă îndelungată de timp.

Examinând cererea privind accelerarea procedurii de examinare a cauzei în ordine de recurs, depusă de Svetlana Bolgar, în interesele copilului minor Vadim Ceban, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea urmează a fi admisă, din motivele ce succed.

Conform prevederilor art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. 3 Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În conformitate cu prevederile art. 192 alin. (1), (1¹), (1²) și (2) din Codul de procedură civilă, cauzele civile se judecă în primă instanță în termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sunt: complexitatea cauzei, comportamentul participanților la proces, conduita instanței judecătorești și a autorităților relevante, importanța procesului pentru cel interesat. Respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei se asigură de către instanță.

În situația în care, la judecarea unei cauze concrete, există pericolul de încălcare a termenului rezonabil, participanții la proces pot adresa instanței care examinează cauza în fond o cerere privind accelerarea procedurii de judecare a cauzei. Examinarea cererii se face în absența părților, în termen de 5 zile lucrătoare, de către un alt judecător sau de un alt complet de judecată decât cel care examinează cauza.

Instanța decide asupra cererii de la alin. (1¹) printr-o încheiere motivată, prin care fie obligă instanța care judecă cauza în fond să întreprindă un act procesual, stabilind, după caz, un anumit termen pentru accelerarea procedurii, fie respinge cererea. Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Cauzele privind încasarea pensiei de întreținere, apărarea drepturilor și intereselor minorului, repararea prejudiciului cauzat prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății ori prin deces, litigiile de muncă, contestarea actelor normative, a hotărârilor, acțiunilor sau inacțiunilor autorităților publice, ale altor organe și organizații, ale persoanelor oficiale și funcționarilor publici se judecă de urgență și în mod prioritar.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că prezenta cauză a parvenit în adresa Curții Supreme de Justiție la data de 15 noiembrie 2023, fapt confirmat prin ștampila instituției, aplicată pe coperta dosarului.

Conform fișei de repartizare a dosarului, la 16 noiembrie 2023, cauza nominalizată a fost repartizată în mod automat-aleatoriu, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, judecătorului raportor Diana Stănilă (f. d. 216) și numită spre examinarea admisibilității recursului pentru data de 26 iunie 2024.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că, în speță, reclamanta Bolgar Svetlana, a depus acțiunea în interesele copilului minor Vadim Ceban, împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și Ministerului Muncii și Protecției Sociale, privind anularea deciziei nr. 3 din 21 septembrie 2020 prin care Vadim Ceban a fost confirmat în gradul de dizabilitate accentuat pentru perioada de la 01 septembrie 2020 până la 15 aprilie 2029, precum și a deciziei din 11 noiembrie 2020 adoptată în procedura prealabilă și certificatul de încadrare în grad de dizabilitate seria nr. C963529401708, cu obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil privind confirmarea lui Vadim Ceban în gradul de dizabilitate sever de la 01 septembrie 2020, cu eliberarea certificatului de încadrare în grad de dizabilitate corespunzător .

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că litigiile ce vizează apărarea drepturilor și intereselor minorului urmează a fi examinate în mod de urgență și prioritar, conform prevederilor art. 192 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

Cu titlu de principiu, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a amintit, cu referire la cauza Padovani c. Italiei (26 februarie 1993, par. 27), că este fundamental ca într-o societate democratică, tribunalele să inspire încredere justițiabililor, art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale impunând ca fiecare instanță să fie imparțială. Imparțialitatea poate fi apreciată sub diverse aspecte, distingându-se un demers subiectiv, ce tinde a determina ceea ce judecătorul gândește în forul său interior într-o cauză anume și un demers obiectiv, cu scopul de a cerceta dacă acesta a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în privința sa (cauza Piersack c. Belgiei). În acest context, Curtea a remarcat necesitatea existenței unor garanții suficiente în vederea excluderii oricărei îndoieli legitime în privința imparțialității magistraților, or, în acest aspect, chiar aparențele pot avea o anumită importanță.

În conformitate cu art. 4 din Codul de procedură civilă, sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăților și a intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice și asociațiilor lor, ale autorităților publice și ale altor persoane care sunt subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă și ale altor raporturi juridice, precum și în apărarea intereselor statului și ale societății, în consolidarea legalității și a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.

În asemenea circumstanțe, în lumina celor constatate raportate la prevederile legale citate și pentru a evita pericolul încălcării termenului rezonabil de examinare a cauzei deduse judecării, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite cererea depusă de Svetlana Bolgar, în interesele copilului

minor Vadim Ceban, de accelerare a procedurii de examinare cauzei în ordine de recurs, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Bolgar, în interesele copilului minor Vadim Ceban împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și Ministerului Muncii și Protecției Sociale, privind obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Completul de judecată investit cu examinarea admisibilității recursului urmează să emită un act procedural privind schimbarea datei examinării nu mai târziu de 17 aprilie 2024.

Subsecvent, Completul de judecată remarcă că potrivit jurisprudenței de referință degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, rezonabilitatea duratei procedurilor trebuie evaluată în lumina circumstanțelor cauzei, ținând cont de următoarele criterii: complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului și al autorităților relevante și importanța cauzei pentru reclamant (cauza Frydlender contra Franței; hotărârea Marei Camere din 27 iunie 2000).

În context, Completul de judecată reține prevederile articolului 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, care prevede dreptul oricărei persoane la judecare în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale. Calitatea esențială a unei proceduri judiciare o formează accelerarea judecării fiecărei cauze, accelerare care nu trebuie să afecteze libertatea individuală a părților implicate în proces, drepturile altor persoane și nici interesele societății, deci o accelerare compatibilă cu nevoile justiției.

În conformitate cu art. 195, 230 din Codul administrativ, art. 192, 269-270 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admite cererea depusă de Svetlana Bolgar, în interesele copilului minor Vadim Ceban, cu privire la accelerare procedurii de examinare cauzei de contencios administrativ în ordine de recurs, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Bolgar, în interesele copilului minor Vadim Ceban împotriva Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și Ministerului Muncii și Protecției Sociale, privind obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Completul de judecată investit cu examinarea admisibilității recursului urmează să emită un act procedural privind schimbarea datei examinării nu mai târziu de 17 aprilie 2024.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Mariana Ursachi

Sergiu Daguța